

Colofon / Colophon

‘Gezeik in Amsterdam: ode aan de krul’ is een uitgave van Renzo Gerritsen.

‘Taking a piss in Amsterdam: ode to the pee curl’ is a publication of Renzo Gerritsen.

Auteur / author:

Renzo Gerritsen

Tekst en vormgeving / text and design:

Renzo Gerritsen

Eindredactie / final editor:

André Russcher (NL)

Drukkerij / Printing house:

Drukcase

Copyright © Renzo Gerritsen

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this publication may be reproduced and/or made public by means of print, photocopy, audio tape, electronically or in any other way without written permission from the publisher.

Contact:

E-mail: info@rg-fotografie.nl

www.plaskrulamsterdam.nl

GEZEIK IN AMSTERDAM TAKING A PISS IN AMSTERDAM

Ode aan de krul | Ode to the pee curl

Renzo Gerritsen

**VOOR ELKE
LUL EEN
KRUL.**

#pakeenkrul

INHOUD CONTENTS

6	Voorwoord	6	<i>Foreword</i>
20	Idee en uitvoering	21	<i>Idea and execution</i>
22	Het probleem	23	<i>The problem</i>
24	Geschiedenis van het urinoir	25	<i>History of the urinal</i>
26	Over de krul	27	<i>About the pee curl</i>
28	Sanitair seksisme	29	<i>Sanitary sexism</i>
30	Cruisen	31	<i>Cruising</i>
50	Schoonmaak	51	<i>Cleaning</i>
72	Onderhoud	73	<i>Maintenance</i>
84	Monumentaal plassen	84	<i>Majestic pee</i>
102	Eindstation	102	<i>End of line</i>
108	Hans de Tweede	108	<i>Hans de Tweede</i>
124	Van der Mey	125	<i>Van der Mey</i>
134	Arnhem	134	<i>Arnhem</i>
142	Moderne twist	142	<i>Modern twist</i>
154	Koningsdag	154	<i>King's Day</i>
162	Hoge (woning)nood	162	<i>Desperate need</i>
178	MVG-toilet	178	<i>MVG-toilet</i>
179	UriLift	179	<i>UriLift</i>
180	Vespasienne	180	<i>Vespasienne</i>
184	Kaart	184	<i>Map</i>
191	Met dank aan	191	<i>Acknowledgments</i>

VOORWOORD FOREWORD

Wat een eer om het voorwoord te mogen schrijven voor dit bijzondere werk. Een boek dat een welverdiende spotlight werpt op een alledaags object dat zo kenmerkend is voor onze stad: de plaskrul.

In de drukte van het dagelijks leven lopen we er vaak langs zonder er al te veel aandacht aan te besteden. Maar zoals de wijze woorden van Johan Cruijff ons vertellen, "je ziet het pas als je het door hebt", is het de moeite waard om er eens bij stil te staan. Renzo neemt ons mee door de boeiende geschiedenis van de plaskrul, van het ontstaan tot de rol in het hedendaagse Amsterdam. Met prachtige foto's die niet alleen de krullen zelf, maar ook hun integratie in het stadslandschap en de interactie met verschillende mensen belichten.

Het is fascinerend om te zien hoe een alledaags object zoveel verborgen verhalen en betekenissen draagt. Van de praktische aspecten zoals schoonmaak en onderhoud, tot de doordachte designkeuzes en zelfs politieke discussies over onderwerpen als seksisme. Het feit dat zelfs musea een krul opnemen in hun collectie, illustreert de diepte van het verhaal achter deze voorzieningen. Dit boek opent onze ogen voor de geschiedenis, de humor en zelfs een vleugje nostalgie.

Eén ding is zeker: nadat je dit boek hebt gelezen, zul je nooit meer langs een plaskrul lopen zonder het op te merken. Renzo laat je er anders naar kijken. Hierdoor groeit je waardering voor het alledaagse object dat bijdraagt aan een karaktervolle stad.

Als de plaskrul straks verdwenen is, hebben we in ieder geval dit mooie boek nog!

What an honor to be able to write the foreword for this remarkable work. A book that shines a well-deserved spotlight on an everyday object that is so characteristic of our city: the pee curl.

In the hustle and bustle of daily life, we often pass by it without paying too much attention. But as the wise words of Johan Cruijff tell us, "you only see it when you understand it," it is worth taking a moment to think about it. Renzo takes us through the fascinating history of the pee curl, from its inception to its role in contemporary Amsterdam. With beautiful photos that not only highlight the urinals themselves, but also their integration into the urban landscape and interaction with different people.

It is fascinating to see how an everyday object carries so many hidden stories and meanings. From practical aspects such as cleaning and maintenance to thoughtful design choices and even political discussions on topics such as sexism. The fact that even museums include a pee curl in their collection illustrates the depth of

the story behind these facilities. This book opens our eyes to history, humor and even a touch of nostalgia.

One thing is certain: after reading this book, you will never pass by a pee curl without noticing it again. Renzo makes you see it differently. This increases your appreciation for the everyday object that contributes to a characterful city.

If the pee curl is gone someday, at least we will still have this beautiful book!

Ommetje met Tom

Tom and Josephine Jongbloed

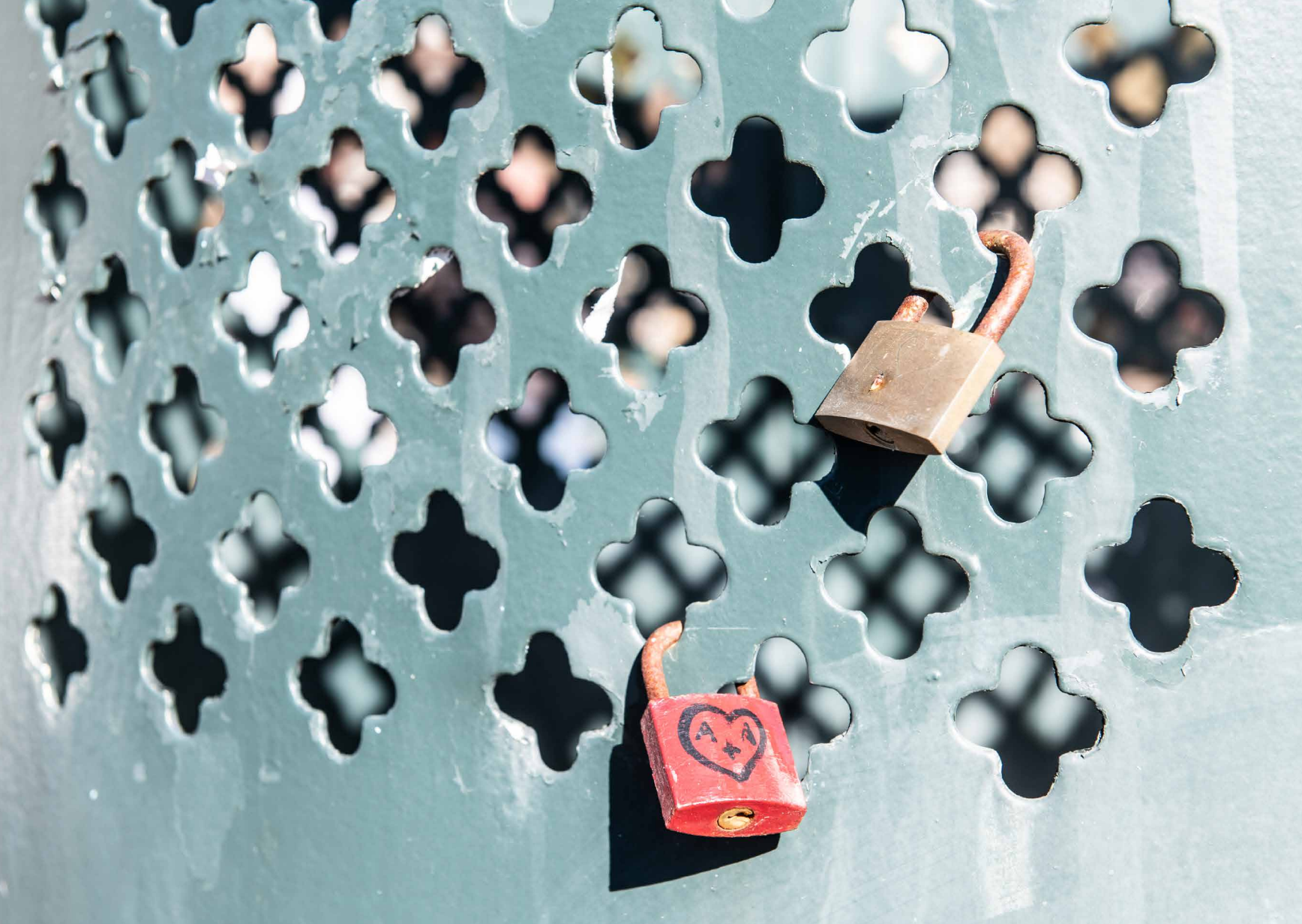
www.tommetje.com

IDEE EN UITVOERING

Het idee voor het boek is ontstaan nadat ik de krantenkop las in het Parool: “Vaarwel donkergroene Amsterdamse plaskrul”. Hiervoor stond ik nooit stil bij het bestaan ervan, maar ik vond het jammer als de krul zou verdwijnen. Ik besloot om alle krullen vast te leggen voordat het te laat was.

Deze fotoserie leidde tot het boek zoals het nu is, vol met foto’s, informatie en reportages. Ik vind het belangrijk om het heden vast te leggen zodat we in de toekomst kunnen zien hoe we met het heden zijn omgegaan.

Onderzoek

Ik heb ruim twee jaar lang onderzoek gedaan. Ik heb het wereldwijde web zorgvuldig uitgekamd, boeken gelezen, oude kranten doorgespit en interviews afgenomen. Tot slot heb ik ouderwets veldwerk gedaan. Met de informatie in het boek wil ik de krul uit de anonimiteit halen en laten zien dat de krul meer is dan een stinkende pisbak.

Tijdens het onderzoeken ben ik leuke en interessante informatie tegengekomen, bijvoorbeeld dat de krul naast de Westerkerk verwijderd moest worden i.v.m. het huwelijk van prinses Beatrix in 1966. Het was een hinder voor het oog en de Gouden Koets kon er niet draaien.

Een ander opvallend verhaal komt uit 1991 en ging over de diefstal van de krul voor het Maagdenhuis. De krul is met

een slijptol losgemaakt en door een takelwagen meegenomen. Het gerucht ging destijds dat een homoseksueel stel opdracht zou hebben gegeven tot de diefstal, omdat ie zo mooi in de tuin zou staan.

Niet alle berichtgeving is even leuk. Er kwam in en rond urinoirs regelmatig criminaliteit voor. Denk aan vandalisme, mishandeling, ontucht, steekpartijen en berovingen, soms met dodelijke afloop.

Fotografie

Mist, sneeuw, zomer of winter: de krul is gefotografeerd in alle seizoenen en weersomstandigheden, van ‘s ochtends vroeg tot ‘s avonds laat. Ik wilde een zo groot mogelijke variatie aan foto’s verzamelen, aangezien de krul 24/7 en 365 dagen per jaar beschikbaar is. Van de duizenden foto’s die gemaakt zijn haalde een kleine selectie het boek.

Wekelijks fietste ik langs de krul, op zoek naar mogelijkheden om leuke en interessante foto’s te maken. Regelmatig fietste ik op één dag langs alle stadsdelen. Ook als ik niet mijn wekelijkse rondje fietste, hield ik de krul nauwlettend in de gaten. Je weet nooit wanneer het moment zich laat zien om een mooi beeld te maken.

Voor elke krul had ik een bepaald beeld in gedachten. Dit resultaat werd soms in de eerste vijf minuten behaald, maar meestal moest ik urenlang wachten tot

het juiste moment zich voordeed. Vaak genoeg deed dit moment zich helemaal niet voor en ging ik zonder resultaat naar huis, vastberaden om het op een ander moment te herhalen. Tijdens het fotograferen werd ik natuurlijk weleens raar aangekeken, maar het heeft nooit tot confrontatie of discussie geleid.

Hoe ziet de toekomst eruit?

Persoonlijk vind ik het jammer dat de krul uit het straatbeeld verdwijnt. Het is prachtige Amsterdamse geschiedenis en de krul is erg belangrijk in de strijd tegen wildplassen. De gemeente wil de stad steeds inclusiever en netter maken, maar hoe inclusief is het weghalen van alle krullen als de man daardoor minder plekken heeft om te plassen? En mag Amsterdam niet een klein beetje vies en rebels blijven? Kraken, demonstreren, door rood lopen, wildplassen: het hoort bij de grote stad.

Laten we het boek over tien, 50 en 100 jaar nog eens openslaan om te bekijken of er iets veranderd is. Niet alleen qua aantal krullen in de stad, maar vooral qua denkwijze. Hoe hebben we het wildplasprobleem aangepakt en zijn onze normen en waarden veranderd? We gaan het meemaken.

Met veel plezier heb ik dit boek voor jou geschreven en ik hoop dat jij het boek met evenveel plezier zal lezen.

Renzo Gerritsen

IDEA AND EXECUTION

The idea for the book originated after I read the headline in Dutch newspaper Het Parool: “Farewell dark green Amsterdam pee curl.” Until then, I had never really thought about their existence, but I was saddened by the idea of the curls disappearing. I decided to capture all the curls before it was too late.

This photo series led to the book as it is now, filled with photos, information and reportages. I believe it is important to document the present so that we can see how we dealt with the present in the future.

Research

I did research for over two years. I carefully searched through the World Wide Web, read books, sifted through old newspapers and conducted interviews. Finally, I did some old-fashioned fieldwork. With the information in the book, I aim to bring the curl out of anonymity and show that it is more than just a stinky urinal.

During my research, I came across a lot of funny and interesting information, such as the curl next to the Westerkerk having to be removed due to Princess Beatrix’s wedding in 1966. It was an eyesore and the Golden Coach could not turn there.

Another remarkable story comes from 1991 and involves the theft of the curl in front of the Maagdenhuis. It was removed with an angle grinder and taken away by a tow truck. At the time, rumor had it that

a homosexual couple had ordered the theft, because they thought it would look beautiful in their garden.

Not all news is pleasant. There was regular criminal activity in and around the curls including vandalism, assault, fornication, stabbings and robberies, sometimes even resulting in fatalities.

Photography

Fog, snow, summer or winter: the curl has been captured during all seasons and weather conditions, from early morning to late at night. I wanted to collect as wide a variety of photos as possible, as the curl is available 24/7, 365 days a year. Only a small selection of the thousands of photos taken made it into the book.

Every week, I cycled past the curl, looking for opportunities to take funny and interesting photos. Often, I cycled through all city districts in one day. Even when I was not on my weekly bike ride, I kept a close eye on the curl. You never know when the moment will present itself to capture a beautiful image.

For each curl, I had a certain image in mind. Sometimes I achieved this result in the first five minutes, but usually I had to wait for hours until the right moment showed itself. Often, this moment never occurred and I went home without results, determined to try again another time. While taking photos, I was occasionally looked at strangely, but it never led to

confrontation or discussion.

What does the future hold?

Personally, I am sorry to see the curl disappear from the streets. It is beautiful Amsterdam history and the curl is very important in the battle against public urination. The municipality wants to make the city more inclusive and tidier, but how inclusive is it to remove all the curls if it means fewer places for men to urinate? And should Amsterdam not be allowed to remain a little bit dirty and rebellious? Squatting, demonstrating, jaywalking, public urination: it is part of the big city.

Let’s reopen this book in ten, fifty and a hundred years to see if anything has changed. Not just in terms of the number of curls in the city, but especially in mindset. How have we tackled the public urination problem and have our norms and values changed? We will see.

I have written this book for you with great pleasure and I hope you will enjoy reading it as much as I enjoyed writing it.

Renzo Gerritsen